

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Črna vsak štirikrat in velja s poštno vrsto in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrlet 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge Evropske države 6 K. Če želi biti član, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Upr. Katedra študentskega društva „Slovenski gospodar“ dostavljajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stane 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Vse prispevke in glavnice od enostopne petkovice za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala znamenja“ stane beseda 5 vin. Pariz in zahvala vsaka petkovica 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do tujih epodne. — Nezaprte reklamacije se pošiljajo pošte.

Vladini načrti.

Dne 2. marca je ministrski predsednik Klam-Martinič pozval nekatere osebe k sebi na posvetovanje o sedaj najvažnejših družabnopolitičnih zadevah. V dobro poučenih krogih se govori, da je sam presvitli cesar želel, da se ministrski predsednik briga sedaj za take reči in da pripravi njih uresničenje. Vprašanja, o katerih je ministrski predsednik govoril, so taka, ki se morajo kaj izpeljati, in taka, kojih izpeljavo je treba že pripravljati. K prvi skupini spadajo prehranjevalna vprašanja, k drugi družabna vprašanja v širjem pomenu besede, kakor so ljudsko zdravje, skrb za mladino, skrb za vojne invalide, družabno zavarovanje, stanovanjsko vprašanje in delavska priložnost.

Živila za revne ljudi.

Mladi cesar rad gre med ljudstvo, za to tudi pozna njegove potrebe. Ko je nastalo na Dunaju, v večmilijonskem mestu, pomanjkanje premoga, je cesar osebno storil vse, da se je pomanjkanje odpravilo. Dunajčani zaradi tega obožujejo svojega mladega cesarja in okoli njegove osebe so si spletli venec lepih, mičnih dogodbic, ki vse govorijo en jezik: Naš cesar ima blago, plemenito srce.

Tako je cesar tudi med svojim ljudstvom zapazil, da revni ljudje ne dobijo ali le težko dobijo živil. Ministrski predsednik je pri posvetovanju dne 2. marca izjavil, da bode vlada gledala na to, da se bodo živila redno dostavljala in da bo vlada revnim ljudem pomagala tudi z denarjem, da si lahko nabavijo živil. V to svrhu je določila okoli 300 milijonov, s katerim bo poskrbela, da bodo revni ljudje dobili vsaj nekaj mesa, ako bi kruha ne bilo dovolj na razpolago. Okrajna glavarstva bodo v tem oziru stavila svoje predloge.

Mi že danes opozarjamo okrajna glavarstva, da ne prezrejo tudi naših krajev. V naših gorah, vinogradih, a tudi po vaseh je veliko ubogih ljudi, ki so potrebni državne podpore, da si lahko nabavijo vsaj mesa, če drugih živil ne bo dovolj na razpolago. Sicer bomo o tem še govorili in to zadevo s pozornostjo zasledovali.

Družabnopolitična vprašanja.

Toda mladi cesar gleda tudi v bodočnost. Vidi, da ljudsko zdravje zaradi naporov, prehrane in sploh vojskinih razmer peša; vidi, da je treba otrokom, in sicer dojenčkom, šolski mladini in šoli odrasli mladini posebnega varstva, skrbnega nadzorstva ter dobre vzgoje; da se na vojne invalide ne sme pozabiti; da se mora človeška družba

brigati tudi za stare, od dela in skrbi sklonjene ljudi; da se morajo revnim ljudem poskrbeti zdrava stanovanja; da se mora vsakemu, ki bo po vojski iskal delo, dati prilika za delo.

Za to je ministrski predsednik dne 2. t. m. govoril tudi, da vlada že sedaj misli na ljudsko zdravstvo, na mladino, na invalide, na zavarovanje za starost in delanezmožnost, na mala stanovanja, na vojne domove, na izseljevanje in na posredovalnice za delo. Rekel je, da hoče ta vprašanja rešiti skupno z zastopniki ljudstva, z državnim zborom

Reči moramo, da so vse to vprašanja, ki ljudstva in narode mnogo bolj zanimajo, nego državni jezik, okrožja na Češkem, ali izločitev galiških poslancev iz državnega zbora. Sedaj ni čas, da se mečejo zopet med avstrijske narode povodi za prepire, ampak cesar nam kaže, na kaj naj sedaj mislimo, in za kaj naj delamo: da vzdržimo in da kmalu zopet ozdravimo od vojske razorane razmere. Naprej za našim mladim cesarjem!

Važne spremembe v armadnem vodstvu.

Cesar je načelniku generalnega štaba maršalu Konradu pl. Hecendorfu naznanil, da je nehal biti načelnik generalnega štaba avstro-ogrske armade. Sporočil mu je tudi, da mu bo poveril drugo važno vojaško službo. Za zasluge, katere si je pridobil maršal Konrad tekom sedanje vojske, ga je cesar odločil z najvišjim avstrijskim vojaškim redom, namreč z redom Marije Terezije. Za Konradovega naslednika je imenovan general pl. Arc, rojen leta 1857 v Sibinju na Sedmograškem. Arc velja za enega naših najboljših vojskovodij. Katerakoli naloga se mu je poverila v svetovni vojski, vse je izvršil prav dobro. Ob začetku vojske je prevzel poveljstvo 6. armadnega zbora ter se je odlikoval v bitki pri Limanovi. V bitki pri Gerlicah je s svojim vojaškim oddelkom zelo pripomogel k temu, da je bila ruska fronta prebita. Ko je izbruhnila vojna z Rumunijo, je dobil nalogo, da s svojo armado iztira sovražnika iz Sedmograške ter ga zasleduje v lastno deželo. To nalogo je pl. Arc sijajno rešil. Cesar je vpošteval njegove velike vojaške vrline ter ga je imenoval za poveljnika generalnega štaba.

Spor z Ameriko.

V nedeljo, dne 4. marca, je Wilson v Vasingtonu storil obljubo kot zopet izvoljeni predsednik. Pri tej slovesni priliki je poljubil sv. pismo na tistem mestu, kjer stojijo besede: »Gospod je naše zavetje.« Wilson se popolnoma zaveda važnosti ne samo tega svečanega trenutka temveč tudi položaja, v katerem se nahaja svet in v katerem so zlasti Zedinjene države. V poslanici, objavljeni ob zaključku starega (64.) kongresa, povdarja, da je sedanj položaj brez primere v zgodovini Zedinjenih držav in tudi v zgodovini vsake moderne vlade ter da vsebuje razne možnosti, pa tudi velike nevarno-

sti za državo. V teh odnošajih bi bila potrebna popolna edinstvo. Zbornica ljudskih zastopnikov je sijajno pokazala svojo edinstvo in željo do dejanja, senat pa še tega ni storil, ker je majhna skupina 11 mož sklenila, da ne sme delati. To bo v inozemstvu vzbudilo mnenje, češ, druge vlade smejo storiti, kar hočejo, ameriška pa ne. V senatu se torej mora najti sredstvo za to, da se senat odloči za dejanje, ker bi drugače deželo zadela nesreča. Kakšno sredstvo je to, se vidi iz dnevnega reda senatove seje dne 6. marca, kjer stoji točka o spremembi poslovnika v tem smislu, da se omogoči konec razprave, s čimer se onemogoči obstrukcija. Sicer so pa tudi obstrukcionisti v senatu izjavili, da bodo v slučaju vojske podpirali Wilsona.

Položaj v Ameriki je torej takšen, da je napoved vojske samo vprašanje časa, in sicer morda p av kratkega časa. V nastopnem govoru ob začetku novega kongresa je Wilson izjavil, da je Amerika v oboroženi nevtrality, da pa jo okoliščine lahko prisilijo k temu, da se neposredno udeleži vojske. Zaklical je: Nazaj ne moremo več! Ljudsko mnenje je res vsepovsodi zoper Nemčijo. Objava nemške zvezne ponudbe Mehiki in Japonski je to ljudsko nenaklonjenost povzdignila do prave bojaželjne protivnosti. Tudi najvišje ameriško pravosodje plava z Wilsonom v bojeviti struji. Najvišje sodišče v Vašingtonu je namreč razsodilo, da imajo ameriški državljani, ki so na voznji po morju ogroženi, pravico z orožjem se braniti. Ta odločba je naperjena zoper nemške P-čolne. Tudi visoka financa podpira Wilsona in njegove težnje. Velike bančne hiše so namreč predsedniku ponudile, da dajo državi 5 milijard dolarjev brezobrestnega posojila.

Wilsonov nastopni govor.

V nastopnem govoru ob začetku novega (65.) kongresa razpravlja Wilson naslednje misli: Že od začetka je pritisnila vojska svoj pečat na naš duh, na našo trgovino, industrijo in politiko. Na morju nam je bila prizadjena velika krivica. Ni bila naša želja odgovoriti s krivico in razžaljenji. Čeprav so bile nekatere nam storjene krivice neznosne, smo se vselej dobro zavedali, da si zase nismo ničesar želeli, cesar bi ne bili pripravljene zahtevati za vse človeštvo, namreč pravičnosti, prostost življenja in zaščito pred organizirano krivico. V tem duhu in v tem mišljenju smo prišli vedno bolj do prepričanja, da mora biti naša naloga delati za obranitev in okrepitev miru. Morali smo se oborožiti, da si zagotovimo našo zahtevo do neke gotove najmanjše mere pravice in prostosti. Nahačamo se trdno v oboroženi nepristranosti. Utegne se zgoditi, da nas prisilijo okoliščine k temu, da dejanski branimo svoje pravice ter se neposredno vdeležimo velike borbe. Toda nič ne bo spremenilo naših nazorov in ciljev. Ne želimo zavzeti cesarja in tudi ne pridobiti koristi. Ne želimo ničesar, kar bi bilo dosegljivo samo na stroške katerega drugega naroda. Nazaj ne moremo več. Gre za našo lastno usodo kot narod. Mi zahtevamo: Kot načelo miru mora veljati resnična enakopravnost vseh narodov v vseh pravnih vprašanjih; prostost morja za vse narode, po zakonih, ki se morajo skupno določiti, omejitev oboroževanja narodov na obranitev notranjega reda in varnosti; preprečenje vsakega poskusa podpirati upore v drugih deželah. Tem načelom in tej veliki nalogi hočemo posvetiti vse svoje moči, združene v edinstvo.

Nemčija ponudila Mehiki zvezo.

V Ameriki je veliko pozornost in razburjenje vzbudila objava pisma, s katerim je nemška vlada ponudila Mehiki zvezo proti Zedinjenim državam. Nemčija je namreč dne 19. januarja, torej še pred napovedjo poostrenega podmorskega boja poslala mehikanski vladi posebno pismo, podpisano od državnega tajnika za zunanje zadeve, Zimmermana. V tem pismu ponuja Nemčija Mehiki v slučaju vojne z Zedinjenimi državami zvezo, ji obljublja denarno pomoč in se zavezuje, da bodo v slučaju zmage Mehiki vrnjene nekatere izgubljene pokrajine. To pismo nemške vlade je nemški poslanik v Novemjorku grof Bernstorf pred svojim odhodom po nekem naglem selu odposlal nemškemu konzulu v Mehiki. To stvar pa so zvovali politični skrivni agentje ter so temu možu, ko se je peljal proti Mehiki, v železniškem vozu odvzeli dotične važne listine. Tako je prepis imenovanega nemškega pisma prišel v roke severnoameriške vlade. Sedaj, ko se spor med Ameriko in Nemčijo vedno bolj zapleta, je Wilson dal omenjeno pismo objaviti. V Ameriki je vsled tega nastalo velikansko razburjenje. Nemčiji se očita zahrbtno postopanje in rovarstvo in kaže se na Nemčijo kot največjo nasprotnico ameriških težnj. Nemčija se vtika v ameriške zadeve, kričijo ameriški, za vojsko goreči listi, ki se pri svoji agitaciji opirajo na geslo: Amerika Amerikancem, zoper katero se je Nemčija pregrešila. Tako se je za vojno misel pridobil tudi velik del tistih ljudi, ki so prej bili za mir. Kar se dostaje uspeha, ki ga je Nemčija nameravala doseči s to ponudbo, ni ga dosegla nobenega. Mehika se ji ne mara pridružiti, in Japonska, na katero bi naj bila Mehika po nemškem nasvetu vplivala, je izjavila, da ostane zvesta ob strani četverosporzuma in Zedinjenih držav.

Avstrija odgovarja Ameriki.

Avstro-ogrski zunanji minister je poslaniku Zedinjenih držav izročil odgovor naše vlade na ameriško spomenico z dne 18. februarja t. l. Odgovor vsebuje dolgo razpravo o načelih in določilih mednarodnega prava, veljajočega na morju. Anglija, tako v tem odgovoru razpravlja naša vlada, je takoj iz početka vojske začela lomiti meje, katere ji je stavilo mednarodno pravo. Da bi osrednje vlasti odrezala od vsakega dovoza, je vedno bolj množila število tistega blaga, ki ga je prepovedala za uvoz. Nazadnje na tej listini ni nič več manjkalo, kar je potrebno za življenje. Z zaprtjem — blokado — Severnega morja, ki pride tudi za pomorsko trgovino Avstrije v poštev, je bila listina prepovedanega blaga dopoljena in kršitev mednarodnega prava je dosegla svoj vrhunec. Nemčija in Avstrija sta se pomisljale dve leti. Potem sta se odločili, da bota Angliji vračali z istim orožjem. Napoved poostrenega podmorskega boja krši le navidezno pravice nepristrancev, v resnici pa je njim v prilog, ker se ta boj vrši za prostost morja. P-čolni, ki krožijo okoli Anglije, napovedujejo naredom, da bo svoboda na morju napočila za vse države. Ali bodo to razumeli nepristranci zlasti velike ljudstvo Zedinjenih držav? Kar se dostaje zahteve severno-ameriške vlade, naj se ladje prej posvarijo, predno se potopijo se avstro-ogrška vlada pridružuje temu načelu človečanstva. Ta posvaritev se ali izvrši, predno se posamezna ladja potopi, ali predno kakšna ladja zapusti pristanišče, ali pa vlada vojskujoče se države s posebno spomenico izda posvaritev za vse ladje. Sicer pa avstro-ogrška vlada ne more pritrčiti načelu, da je potopitev brez posvaritve le takrat dovoljena, če se ladja ustavlja ali pa skuša zbežati. Trgovske ladje, prevozne in sploh take ladje, ki so v službi vojskujoče se države, se smejo potopiti brez posvaritve. Avstro-Ogrska vlada se te pravice še ni poslužila, pač pa sovražniki, kakor sprilje slučaj potopitve »Elektre«, »Dubrovnik«, »Zagrabca« itd. Dokler teče vojska, avstrijske bojne ladje niso potopile niti ene sovražne trgovske ladje brez posvaritve, in sicer vsaj splosne posvaritve. Da se naj vsaka ladja poprej po ebno, posvari, predno se o potopi, to se ne da vselej izvršiti iz vojnih razlogov. Veliko bolj primerno je, da se potniki nepristranskih držav pri svoji vožnji poslužujejo nepristranskih ladij, pa ne sovražnih. Kar se tiče oboroženja trgovskih ladij, je avstro-ogrška vlada mnenja, da taka oborožitev ni utemeljena v mednarod-

nem pravu. Tega načela se je Avstrija vedno držala ter je nepristrance pravočasno posvarila, naj svojih podanikov ne izročijo oboroženim trgovskim ladjam. Avstrijske bojne ladje so celo dobile povelje, naj v slučaju, če srečajo tudi oborožene trgovske ladje, če je mogoče, najprej izdajo svarilno znamenje in poskrbijo za rešitev potnikov. Da bi bili, kakor zatrjuje ameriško poslanstvo, avstrijski P-čolni brez svarila potopili oborožene angleške parnike »Secondo« in »Welch Prince«, je pomota. Avstrijske bojne ladje se sploh niso udeležile potopitve omenjenih parnikov. Da se še vnaprej zavrnejo vse neutemeljene obdolžitve, se naznani, da avstrijski P-čolni delujejo samo v Adriji in v Sredozemskem morju, vsled česar se ni bati, da bi naše bojne ladje kršile ameriške interese. Avstro-ogrška vlada more torej ugotoviti, da svojih zagotovitev, ki jih je dala v slučaju »Ancone« in ponovila v slučaju »Persie«, z izjavami z dne 10. februarja 1916 in 31. januarja 1917 ni spreminila alj omejila. Njene težnje stremijo za tem, da se človeštvu kmalu zopet vrne mir. Če je pri zasledovanju tega cilja pristljena k omejitvi nepristranske trgovine, ni njena krivda, marveč njenih sovražnikov, ki hrepenijo po tem, da bi pokončili našo armado.

Italijansko bojišče.

Na Primorskem, Koroskem in Tirolskem se vsi sijo le manjši spopadi. Italijanske priprave za večje napade so dovršene, artilerija v ogromni množini stoji pripravljena, kakor navadno pa nagaja Kadorni neugodno vreme. Italijani poročajo, da je njihova artilerija razrušila koroski trg Trbiž, zlasti kolodvor in velik del železniške proge; to je popolnoma neresnično, ker Italijani niso nič zadeli. Poročila iz Italije z nevoljo naznanjajo, da bo avstrijskim četam proti Italiji poveljeval maršal Konrad pl. Hecendorf, ki je že od nekaj znan kot izrazit nasprotnik Italije.

Tik pred deseto soško bitko.

List »Pesti Naplo« piše: Na ozemlju pri Gorici je spoznati, da zbira sovražnik izvanredno velike množine artilerije. Vsa znamenja kažejo, da je pričetek desete soške bitke samo vprašanje nekaj dni.

Italijani se bojijo maršala Konrada.

Iz Lugana v Švici se poroča, da se Italijani vest o prestavi načelnika avstrijskega generalnega štaba maršala Konrada prvotno sprejeli z zadovoljnim veseljem. Sedaj pa italijanski listi s težko prikritimi bojznimi pišejo, da je maršal Konrad do o čer zadati Italijanom pri bodočih bojih odločilen udarec. Lahki smatajo že od nekaj Konrada za svojega odločnega nasprotnika.

Italijanski državni zbor.

V italijanskem državnem zboru, ki je začel zborovati dne 1. marca, se vložili socialisti predlog, da se naj pospešijo mirovna pogajanja. Ministerski predsednik Boselli je raditega zahteval zaupnico, za katero je glasovalo 227 poslancev, proti 31, 60 pa se jih je odstranilo. Tore je približno ena tretjina poslancev za to, da se napravi konec vojske. V italijanski zbornici so se tudi slišale velike pritožbe glede na pomanjkanje živil, premoga, voznih sredstev itd.

Na drugih bojiščih.

Na ruskem in rumunskem bojišču je zopet huda zima. Na nekaterih odsekih sneži že več kot teden dni. Kljub temu se opaža na ruski strani živahno gibanje. Ruska armada od Volinije do izliva Donave bo baje kmalu pričela z ofenzivo.

Na macedonskem bojišču so se zadnje dni preteklega tedna razvili manjši, pa precej živahni boji ob reki Strumi, ki pa so te dni zopet ponehali. Sarajeva armada se le s t-zavo oskrbuje z vojnimi gradivami.

Ob Ankaru na francoskem bojišču se je Angležem posrečilo pomakniti svoje postojanke za nekaj kilometrov naprej, ker so se Nemci prostovoljno umaknili, da skrije svoje bojne črte ter za-

vzamejo ugodnejše postojanke. Na vstalem delu fronte topovski boji in boji zrakoplovcev. Angleži so zopet prevzeli od Francozov del fronte in sicer pri kraju Roye južno od mesta Perone. Angležem se je pridružila ena divizija portugalskih čet. Zakaj je zbrala Francija ob francosko švicarski meji do 800.000 mož, bo pokazala bližnja bodočnost.

Kakor smo že zadnjič poročali, so Angleži zasedli v Mezopotamiji Kut-el-Amaro ob reki Tigris in bi radi od juga proti Bagdadu, Rusi so pa zasedli važno perzijsko mesto Hamadan in nameravajo prodirati od severa proti Bagdadu. — Na ostalih turskih bojiščih nobenih važnejših dogodkov.

Rusi zasedli Hamadan.

Iz Teherana se poroča: Rusi so zasedli perzijsko mesto Hamadan.

Hamadan je važno severno-perzijsko mesto, ki leži kakih 225 km vzhodno od turško-perzijske meje. Že meseca julija 1916 so Rusi zasedli Hamadan, toda bili so vrženi nazaj. Za mesto so se vršili razni hudi boji, dokler se Rusom ni posrečilo zopet zasedeti Hamadan.

Razne politične vesti.

V hrvatskem državnem zboru se te dni razpravlja o adresi, ki se pošlje kralju Karlu. Predložilo se je dvojno besedilo te adrese: eno je predložila hrvatsko-srbska koalicija, to je vladna skupina, drugo pa manjšina, ki sestoji iz obeh struj pravaške in iz kmetske stranke. V adresi, ki jo je vložila manjšina, se obznanjuje, da ce ar o nastopu vlade ni o tem z lastnoročnim pismom obvestil hrvatskega sabora, kakor se je to zgodilo ogrskemu državnemu zboru. Kakor dokazuje zgodovina, je Hrvatska nastopala vedno kot samostojna, neodvisna država. Obznanovati je torej da nagodba iz leta 1867 daje Nemcem in Madžarom v državi prednost na škodo drugim narodom, zlasti Hrvatom. Nato se z živahnimi potezami slika položaj hrvatskega ljudstva na jugu naše države. Ob jadranski obali se je hrvatsko-slovenski živelj vedno zanemarljivo, laska manjšina pa pospeševala. S hrvatskim narodom se tudi mora združiti slovensko ljudstvo, ki je s hrvatskim istega plemena in iste krvi. Zato se morajo Hrvatska, Slavonija, Dalmacija, Istra, Kranjska, Koroska, Štajerska, Bosna in Hercegovina združiti v enotno samostojno, državno telo v okviru avstro-ogrške monarhije pod žezlom Habsburžanov. To bi bil edini izhod iz sedanjega položaja, v katerem se sedaj nahaja ljudstvo. Le s to združitvijo bi moglo ljudstvo izvršiti svoje naloge sredi med evropskimi narodi. — Vse to je to, da so se naši bratje Hrvati v hrvatski postavodajni zbornici zavzeli tudi za nas Slovence in se jasnno povedali, da želijo, da bi se oba brata naroda tesneje združila pod krono Habsburžanov. To bi tudi bila velika okrepitev naše monarhije na jugu.

O nemškem državnem jeziku piše bruski list »Hlas«: »Zakaj ta zahteva? V armadi je poveljevalni jezik nemški, toda povelja imajo pridžek, da jih morajo moštvo raztolmačiti v materinem jeziku. V zbornici so dovoljeni vsi jeziki, in nemščina je samo dobrovoljno pripuščena kot posredovalni jezik. Državni zakonik izhaja v vseh jezikih. Zakaj tedaj zahtevajo nemški državni jezik? Zaradi uradnikov, ki jezika ljudstva, s katerim so v uradni zvezi, ne znajo ali pa nečeje znati. V narodno mešanih državah — in Avstrija je taka — so narodni boji največ jezikovni boji in so v bistvu boji za to, ali mora uradnik znati jezik onih narodov, ki živijo v njegovem uradnem območju in so v zvezi z uradi. Sicer je jezikovno vprašanje nastalo iz politične nestrpnosti, toda narodne in jezikovne boje živijo in oživljajo uradniki, ki stojijo na politično nestrpnem stališču, ne znajo jezika in so polni predsodkov. Pri tem umetno vzbujenem boju igrajo ravno glavno vlogo tisti, ki so dolžni biti v zvezi, svetovati in pomagati pripadnikom vseh narodov. Cesar je pri pozlonitvi odgovorjal v vseh jezikih, on naj nam bo vzor.

Glasilo dunajskih Čehov, »Vidensky Dennik«, je obhajal te dni desetletico svojega obstoja. List ima velike zasluge za probujo in organizacijo dunajskih Čehov. Njegovi izdajatelji in uredniki so prva leta morali hoditi težko pot. Uredniki so bili nestevilnokrat obsojeni, list je bil zaplenjen v desetih letih 1100krat dve leti so v tiskarni pečatili stroje, ker so delali preveč ropota, konzorcij je plačal glob in sedanjim stroškom več ti-

soč kron, a list še ima kljub vsemu danes 26.500 naročnikov.

V nemškem državnem zboru se je dne 1. marca poljski poslanec Seyda med glasnim pritrditvami ostalih poljskih poslancev pritoževal, da nemška vlada še tudi sedaj v vojnem času ni spremenila svojega postopanja proti poljskemu ljudstvu. Enako se godi tudi katoliški cerkvi v poljskih delih dežele. Vlada da protestantom mnogo prednosti proti katolčanom. To dela pruska vlada, dasiravno so se Poljaki v sedanji vojski pokazali kot zvesti bojevniki za Nemčijo. Dokler se v Nemčiji (in tudi drugod! Dostavek stavca.) ne bo vkoreninila misel, da ima vsak narod pravico do svobodnega in mirnega razvoja, ne bo prišlo do pravega miru.

Tedenske novice.

Današnja številka izide zaradi težav, ki so v tiskarni nastale vsled pomanjkanja plina v Mariboru, samo na 4 straneh. Prihodnja številka izide zopet na 8 straneh.

Genjenim naročnikom, ki še niso obnovili naročnine za leto 1917, naznanjamo, da jim bomo napravili križ na ovitku prihodnje številke.

Visoki obiski. Našega prevz. g. knezoškofa v Mariboru so pretekle dni obiskali: v petek, dne 2. marca, prečast. g. prelat dr. Odilo Frankl, opat oo. benediktincev v St. Pavlu na Koroškem; v nedeljo potem g. c. kr. namestnijski tajnik Viktor pl. Kraft iz Gradca, v ponedeljek, dne 5. marca prečastiti g. dr. Ansgar Hönigmann, provincijal usmiljenih bratov v Gradcu, v sredo, 7. marca, pa tržaškoproski škof mil. g. dr. Andrej Karlin.

Prisrčen klic našega g. knezoškofa do škofljanov v korist ubogim in pomoči potrebnim se pravkar tiska in bo kmalu depoziran č. dušnim pastirjem.

Junaški 87. Povsod je znano junaštvo hrabrih 87ih. Kjer stoje naši Slovenskoštajerci, tam je zaman napor sovražnikov — do zadnje kaplje krvi se bojevati in braniti domovino — je geslo naših mož in mladeničev. Dokaz njihovega »nepriemerljivega junaštva«, kakor se je izrazil visok vojaški dostojanstvenik, so obilna odlikovanja. Pri prvih treh bataljonih (za četrtega mi ni znano) je bilo dosedaj odlikovanih 2931 mož in sicer 15 z zlato kolajno, 348 s srebrno kolajno I. razreda, med temi 11 že dvakrat, 1151 s srebrno kolajno II. razreda, med temi 65 že dvakrat, 10 celo trikrat, 1216 z bronaste 83 dvakrat, 2 trikrat, 16 s srebrnim zaslužnim križem s krono, 2 s srebrnim zaslužnim križem brez krone, 6 z železnim zaslužnim križem s krono in 6 z železnim zaslužnim križem brez krone. Slava jim! — Anton Persuh, kurat.

Pohvala iz nemških vrst. Jugoslovani nismo razvajeni, kar se dostajajo naše pohvale. Zato nas veseli, ko čitamo te dni v listih, da je nemški državni poslanec dr. H. Mataja izjavil o Hrvatih: »Kot zlato v ognju se je zopet pokazala zvestoba Hrvatov. Težko krivico smo delali temu narodu, ki je bil vedno naša zaščita in zanesljiv prijatelj Avstrije; mi pa nismo bili njegovi zaščitniki. Moramo izpoznati koliko se vredni za nas. In ko danes vedno odlašamo da bomo proti svojim sovražnikom čim odpernej, ne smemo pozabiti dolžne hvaleznosti napram svojim prijateljem! To bode zvezda vodnica naše politike na slovanskem jugu.«

Pačenje slovenskih imen. Dobili smo sledeče vprašanje: Učitelj na naši šoli spreminja in potvarja razna slovenska imena v čudne spake; n. pr. Žizek je postal Schischegg, Črček—Tschertschegg, Korazija—Koraschia, Breznik—Wressnigg, Šabeder—Schönwetter itd. Ko je neki oče učitelja opozoril, naj ne pači njegovega imena, ker je tako v krstnih knjigah že od nekdanj zapisano, je odgovoril: Za me ni merodajna nobena knjiga, ampak nemški pravopis. Vprašam: Ali se smeje imena poljubno pačiti? — **Odgovor:** Niče nima pravice pačiti ali spreminjati imena, tudi učitelji ne. Ime je pravilno, kakor je zapisano v krstni knjigi. Ako vam učitelj samolastno spreminja ime, morate najprevo učitelja pozvati, da tega ne sme delati, in če ta periv nič ne pomaga, se pritežite na cesarske namestništvo. Čuvajmo naša lepa domača slovenska imena!

Na bojiščih umirajo, pri nas se zabavajo. V »Marburgerci« naznanja kremlar Erfurt, da se vsak

večer vrši koncert, ki ga prireja ciganska kapela. — V »Theresienhofu« prireja vsak večer kavarnar Hörman koncerte dunajske damske godbene družbe. — Neki »Laubenwirt« v Novi vasi naznanja v goraj imenovanem listu, da se vsako nedeljo popoldne vrši v njegovi gostilni »zabavni sestanek z godbo«. — V mestnem svetu pa se je dne 28. februarja slišalo obžalovanje, da je v Mariboru veliki pomanjkanje muzike.

Vojaška kazen privezovanja odpravljena. Naš cesar je določil, da je vojaška kazen privezovanja v armadi in vojni mornarici odpravljena. Ta odredba je zopet jasna priča o ljudomilosti našega mladega cesarja.

Vzdrževalnina za svojce v vojakih poklicanih zvišana. Vlada namerava v najkrajšem času zvišati vzdrževalnino poprečno za 20 odstotkov. Meseca januarja t. l. je bilo izplačanih 170.000.000 K vzdrževalnine. Od začetka vojske do meseca februarja 1917 je bilo zavsem izplačane vzdrževalnine čez 3 milijarde K. Če se vzdrževalnina zviša za 20 odstotkov, znaša ta povešek na leto 340 milijonov K.

Za potresu poškodovane. Občine so dobile od okrajnih glavarstev pozive, naj med občani zbirajo prostovoljne darove za po potresu poškodovano prebivalstvo v Posavju. Ker gre za naše rojake in stanovske tovariše, pozivamo vse naše občine, da se takoj odzovejo naročilu politične oblasti. Poškodovanci v brežiski okolici so v veliki bedi in so podpore nujno potrebni.

Franciškski samostan v Brezicah je tako poškodovan, da se bo moral do tal podreti. Bivanje v njem je prepovedano. Franciškska cerkev je hudo poškodovana, stranska kapela se bo sama porušila. Tudi zvonik bodo merali podreti.

Gospodarske novice.

Oddaja žita, moke, fižola in krompirja. Za osebo se do nove žetve mora pustiti za živež 60 kg žita ali 48 kg moke, krompirja 60 kg, fižola pa 5 kg. Za seme se računa za oral 120 kg zrnja, 800 kg krompirja in 10% fižola od pridelane množine. Za živino se računa za 1 konja 1 kg evsa na 1 dan, za drugo živino pa se mora pustiti eno četrtino ječmena in eno četrtino koruze, kar se je pridelalo (količina za seme se mera prej odšteti). Konjskega boba se ne bo odvezalo. Prosa ni treba oddajati in se ga tudi ne bo vštelo. Tudi zabele in mesa se ne bo popisovalo in ne odvezalo.

Rekviriranje sena omejeno. Vlada je v soboto, dne 3. marca brzojavno obvestila okrajna glavarstva, da je nadaljno rekviriranje sena in slame v alpskih deželah začasno ustavljeno. Pred sklepom uredništva pa smo dobili obvestilo, da se bo rekviriranje sena zopet nadaljevalo, a da se bo baje množila sena, ki se je v posameznih občinah določila za oddajo, znižala. — Glavarstva bodo odštetja sama skrbela za izravnavo potrebe sena in slame. — Ako ima n. pr. kak posestnik ali drug živinorejec premalo sena ali slame za svoje živino, naj se obrne do okrajnega glavarstva, katero mu bo preskrbelo seno pri posestnikih v bližini, ki imajo kaj odveših zalog.

Zahteve avstrijskih kmetov. Čudno je: Avstrijec in Ogar izata istega vladarja, skupne države, avstrijski in ogrski vojak se skupne borita na bojiščih in vendar je, zlasti kar se tiče kmetijskega stanja, precej razlike med obema državnima polovicama. Najvišje cene n. pr. za kmetijske pridelke so v Avstriji in na Ogrskem prav različne. Na Ogrskem so cene za žito za 25% višje kot pri nas. Žvino se istotako na Ogrskem plačuje za 1—2 K pr 1 kg višje kot v totranski državni polovici. Ker so pridelovalni stroški v Avstriji mnogo večji kot na Ogrskem, ni neupravičena zahteva, da se naj za l. 1917 za vse kmetijske pridelke in za živino za celo državo nastavijo enske najvišje cene. Naše kmetijske organizacije naj tej zadevi posvečajo svojo pozornost in skrb.

Samotrštvo s svinjami. Vprašanje: Ali bode res svinje smeli nakupovati samo pooblaščenici živinoprometnega zavoda? — **Odgovor:** V seji deželne komisije za prodajo živine kjer imajo sedaj mesarji in konsumenti večino, se je sicer sklenilo, da se naj priporoča tako samotrštvo s svinjami. Izvolil se je tudi odsek, ki bo prihodnji seji predlagal ustanove predloge. Toda do danes še samotrštvo ni upeljavano. Dobri bi bili protesti, toda naše kmetijske poduznice in občine premalo podpirajo naše poslance v takih vprašanjih.

Svinjske kože. Kako je pravzaprav s svinjskimi kozami od doma zaklanih prašičev, ali jih smemo dati ustrojiti za domačo rabo in koliko? — **Odgovor:** Glasom ministrske naredbe z dne 26. januarja t. l., drž. zak. št. 30, ki urejuje promet s svinjskimi kozami, je rečeno v 4 in 5. točki § 2. tole: »Lastniki prašičev, ki jih koljejo za dom ali za porabo v svojem gospodarskem obratu, smejo eno petino pri tem dobljenih kož, najmanj pa pet na leto porabiti za dom ali v svojem gospodarskem obratu, ali jih smejo dati strojarjem proti plačilu v strojenje. — Kože od prašičev, ki se zakoljejo v sili, tudi smejo strojarji prevzeti. — To torej velja sedaj za celo Avstrijo.

Popravek. Ako zahtevajo ljudje pri trgovcih blaga, a ga ne dobijo, ker niso prinesli živil ali ker niso stalni odjemalci, naj naznanijo trgovca sodnji in ne glavarstvu, kakor smo zadnjič poročali. Seveda mora biti dokazano, da ima trgovec z htevano blago.

Niti moke, niti kart. Vprašanje: Čeravno je dokazano, da sem na svojem hribovskem posestvu premalo pridelal, ne dobivam več krušnih kart. — **Odgovor:** Naznanite okrajnemu glavarstvu dneve, na katerih niste dobili kart ter mu nanovo dokažite opravičenost do krušnih kart, s tem, da poveste, da ste premalo pridelali.

Kje je kava? Od Sv. Lenarta v Slov. goricah se nam piše: Vprašam, kaj je s kavo? Že tri mesece pri tukajšnjih trgovcih ne dobimo in ne vidi mo nič kave. Ali je oblast za kmetstvo ljudstvo ne da? Ali je sploh več ni? Kako hudo je, ako je bolnik pri hiši, a ni ne trobice kave na razpolago. Čemu so nam karte, ker jih moramo proč vreči. — **Odgovor:** Povejte Vašemu trgovcu, naj se obrne na prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva, kateri mu bo dal nakaznico za kavo, s katero dobi pri veletržcih vsaj nekaj kave za svoje odjemalce. Ker so nas sovražniki popolnoma ločili od ostalega sveta, so zaloge kave v Avstriji skromne in bo treba s kavo zelo štediti. Mnoge gospodinjice pridajajo pravi kavi penico, ječmen, rž in grozdne peske. Te tvarine je treba tako pražiti, kakor navadno kavo.

Spomladansko obdelovanje zemljišč. Škčno, kakor za lansko leto, je tudi za tekoče leto izšla naredba poljedelskega ministrstva, ki določa, da morajo biti tudi letos spomladi obdelana vsa zemljišča in da je dolžnost lastnikov zemljišč, da ne pustijo v nemar nobenega zemljišča. Izvzeta od te določbe so zemljišča, ki so označena kot stavbišča. Vsako neobdelano zemljišče sme ob elati občina sama, ne da bi imel lastnik dotičnega zemljišča pravico do pridelkov. Novo v tej naredbi je določilo, da okrajne politične oblasti ne bodo dajale v bodoče neobdelana zemljišča proti odškodnini v najem trejim osebam.

Sadite mnogo rajčnega fižola! Deželna posredovalnica za saditev krompirja in zelenjave priporoča, da bi se letos sadilo posebno mnogo rajčnega fižola. Najboljši gnoj za rajčni fižol je lesni pepel, kateri se naj potrosi v jamo, v katero se sadi fižol.

Cene za fižol so samo na papirju. List »D. A.« poroča: Ali so najvišje cene za stročnice samo za kmete? V praškem predmestju Smihov se v občinski prodajalni prodaja 1 kg leče za 2 K 80 v, v konzumnem društvu pa celo za 3 K 25 v. — Približno enako visoke cene so za podrobno prodajo tudi v naših krajih, dasiravno je na uradnih cenikih označena mnogo nižja cena. Vprašamo: Zakaj to, ko pa žitni komisijonarji plačujejo kmetom za fižol in lečo vendar samo 40 v za 1 kg? Kdo draži? Kdo vtakne v žep tako velik dobiček?

Pazite na ozimine! V sečih legah še leži na ozimnem zitu debela sneženo ledena skorja. Ker zemlja ni popolnoma nič zmrznjena, se je bati da bo ozimno žito pod snegom splenilo in zadahnelo. Svetujemo, da se takoj potrosi na sneg pepela ali drobno nasekanega smrečja. Pepel in dračje prej trdi sneg in pripomore ozimni do potrebne ga zraka.

Potovalne učiteljice. Na Češkem bodo letos izobrazili 10 kmetijskih deklet za potovalne učiteljice za mlekarstvo in druge važnejše gospodinjске stroke. Kulturni svet bo poslal teh 10 deklet na svoje stroške v vzorne mlekarne v Friedland na Nemskem. Tečaja bosta dva. Prvi bo trajal od 1. maja do 30. julija, drugi od 1. oktobra do 28. februarja. Dekleta bodo potem poučevala od kraja do kraja vzorno mlekarstvo, gojitev zelenjave, svi-

nje, perutnino- in kuncerejo itd. Tako skrbijo na Češkem za izobrazbo kmetijskega ljudstva.

Noč in dan bodo orali . . . Na Angleškem so sklenili, da bodo letos noč in dan obdelovali polja, da tako pridelajo doma več živil kot dosedaj. Vlada je celo že razpisala nagrade za posebno skrbne poljedelce. Kaj se iz tega učimo? Na Angleškem je kmetijski stan skoro popolnoma propadel. Kmetijskega prebivalstva je sedaj na Angleškem samo še 25 odstotkov, dočim ga je v naši državi še vedno 60%. Na Angleškem so vedno gradili tovarne in železnice, iskali nove rudokope, kmetijstva pa so krčili in zanemarjali. Dokler je bil promet na morju prost, so imeli na Angleškem dovolj kruha. Ko so pa P-čolni v veliki meri ustavili uvoz žita in drugih živil na Angleško in proti Angležem glad, so prišli do spoznanja, da je treba kmetijski stan poiskati iz prah. Vlada je dala odredbo, da se mora vsak rob zemlje zorati in obsejati. Vojska uprava bode dala na razpolago motorje, stroje vojake, konje in in celo zaromat za ponočno obdelovanje polja. Tako sodijo sedaj Angleži o kmetovalcih. Mi smo že pred vojsko zatrjevali in to bomo pisali, dober bo živel »Slovenski Gospodar«: Skrbimo za procvit in napredek kmetijskega stanu, ki je glavni steber države!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem, torej tudi stajerskem hmelju in cene za tuj hmelj, ki so bile samo na papirju, so zopet nekoliko padle. Cene za 50 kilogramov tujega, torej tudi stajerskega hmelja so znašale 90—120 K.

Razne novice.

Zvon iz zvonika ukraden. Ko je te dni hotel cerkovník župne cerkve v Škalah pri Velenju zvoniti jutrnico in je prijel za vrv, mu je ostala v rokah. Bil je mnenja, da je neznan zlobnež prerezal vrv. Ko se je podal na zvonik, je v svoje veliko začudenje opazil, da so neznan tatovi ukradli zvon. Kako se je tatovom posrečilo neopaženo spraviti precej težak zvon iz stolpa je uganka.

Pega na solncu. Na raznih zvezdarnah so dognali, da se nahaja na solncu velikanska pega podolgovate oblike. Ta pega je dolga čez 120 000 km in je devetkrat večja, kakor naša zemlja. Ta velikanska skupina peg povzroča močne magnetične spremembe na naši zemeljski obli. Kot posledica teh magnetičnih sprememb so zlasti v zadnjih dveh letih veliki viharji, močni in zelo številni potresni sunki, ovire in motenja v brezžičnem brzjavnem prometu, zlasti na velike razdalje, in končno velike spremembe v Tihem morju, kjer je merska površina padla za 2—5 metrov. V Tihem morju je nastala cela vrsta novih otokov, dočim je v Južnem morju izginila cela vrsta manjših in večjih otokov.

Dopisi.

Maribor. Te dni se v uradu v Hamerlingovi ulici delijo hišnim gospodarjem, ki prinesejo zdaj hišne sezname, petrolejne karte. Uradne ure so samo od 9. do 11. ure predpoldne. — Krušne karte pa se odslej delijo v novi šolski stavbi v Reiserjevi ulici. Dohod iz Elizabetine ceste.

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 12. februarja smo nesli k pogrebu sedmošolca varaždinske gimnazije, mladeniča Jakoba Pihlar iz Selc. Kakor bršljan se ga je poprijela jetična kal in — ni mu prizanesla. N. p. v m.!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V Berkovcih je po dolgi, mučni boleznini umrla dne 11. februarja mati Frančiška Nemeč, rojena Žnidarič. Previdena je bila s sv. zakramenti za umirajoče. Prominula je v najlepši dobi. Zapušča dva nedorasla in nepreskrbljena otroka in moža. Bog ji daj nebeski raj!

Ljutomer. Dne 26. svečana je bila tukaj pokopana g. Alojzija Tomažič, soproga našega cerkovníka, stara 58 let. Pokojnica je bila blaga, dobra in vzorna krščanska mati. Huda bolezen jo je priklenila nad šest let na posteljo in je bila prava mučenica. Svojo bol je pa potrpežljivo prenašala. Zapušča žalujočega soproga, sina-bogoslovca in hčerko. Naj uživa rajna v nebesih večno veselje, žalujoci obitelji pa naše sožalje!

Sv. Lovrenc na Dr. polju. Vabimo na redni občni zbor Ljudske hranilnice in pozojilnice v Sv. Lovrencu na Dr. polju, ki se vrši v nedeljo, dne 18. marca 1917 po večernicah v šoli z običajnim dnevni redom in govorom g. Pušenjaka. — Isti

dan in ob isti uri ima tudi Strojna zadruga pri Sv. Lovrencu v šoli redni občni zbor.

Sv. Janž na Dravskem polju. Na gostiji Franca Kranjc in Marije Kocbek v Rošnji pri Št. Janžu so darovali gostje za invalide 12 K. Novoporočencema obilo sreče!

Trnovlje pri Celju. Dne 3. februarja je tukaj umrl po dolgi in mučni boleznini, previden s sv. zakramenti, 85letni splošno priljubljeni starček, bivši župan Franc Stožir, p. d. stari Koren. Rajni je bil razumen in napreden gospodar. Bil je podjetnega duha in je s pošteno trgovino in raznimi podvzetji svoje posestvo tako zboljšal, da je bilo eno najboljših v naši okolici. Rajni Koren je prepotoval večino Evrope, bil je v Egiptu, Sv. deželi in drugih znamenitih krajih. L. 1878 je dosegel, da je celjski okrajni zastop zgradil okrajno cesto skozi Trnovlje na Ljubecno. Stožir je bil ne samo veren katoličan, ampak tudi zaveden Slovenec. Pri vsakih volitvah je stal zvesto na naši strani. Pokojni je mnogo čital. »Slov. Gosp.« je imel naročenega celih 50 let, bral je pa tudi »Sraza« in druge slovenske liste. Bil je tudi izvanredno dober sosed, ki je vsakemu v sili rad pomagal. Svoje otroke je dobro preskrbel. Vojska je banj močno uplivala. Ko je zvedel, da je njegov vnuk Jožek padel, zadet od laške granate ga je to tako potrla, da ni več vstal. Blagi sosed in prijatelj, ostaneš nam vedno v hvaležnem spominu! Svetila ti večna luč!

Gotovlje. Dne 24. svečana je umrl v Reki g. Anton baron de Traux, ravnatelj paroplovne družbe »Lloyd«, ter je bil dne 1. sušca na pokopališču v Gotovljah začasno pokopan. Bil je svak barona dr. Maksa Beck. Značilno je, da so vse listine, tiskane in pisane samo v italijansčini, akoravno je v Reki nad polovico Hrvatov in Slovencev.

Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Vabimo na redni občni zbor Hranilnice in pozojilnice v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, r. z. z n. z., ki se bo vršil dne 25. marca 1917 ob 3 uri popoldne v posojilniški pisarni z običajnim dnevni redom. — Načelstvo.

Brežice. V nedeljo, dne 4. t. m., zvečer smo v Brežicah in okolici čutili zopet močen potres, ki je dosedanjo škodo še povečal.

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Umrla je vrla gospodinja Terezija Ramšak, rojena Cvikl. Rajna je bila občespoštovana daleč na okrog. Stara je bila se le komaj 55 let. N. v m. p.!

Zavodnje. V Zavodnjem je umrl 44 let stari Andrej Brglez, zapustivši vdovo in štiri male otroke. Bil je blag mož, ves čas zvest naročnik naših listov Blag mu spomin!

Smartin pri Slovenjgradcu. Mož in mladeničev je v naši nadzupnji padlo okoli 40, okoli 10 pa jih je pogrešanih, vjetih je tudi cela vrsta. — Izmed 22 zvonov od vseh cerkev smo oddali 13, 9 obdržali. Pri farni cerkvi se dva tožno kličeta za blizu 23 novih centov težkim »sv. Martinom« — Hud mraz, vojska, potres in smrt tudi pri nas svojo obrt prav pridno opravljajo, pa se vendar tolažimo in zaupamo v Boga, ker On zna vse hudo v dobro obrniti.

Ribnica na Pohorju. Pri nas se bo obhajal misijon od 20. do 26. sušca. Vodila ga bosta č. g. kapucina iz Celja: o. Ladislav Hazemali in Marko Fišer. Bog daj obilno blagoslova!

Listnica uredništva.

Vareja pri Ptuj: Vam gre popolna vzdrževalnica, dasiravno Vam je sin padel. Po cesarski naredbi z dne 12. junija 1915 morajo tudi družine padlih dobivati podporo. Ako Vam je torej vzdrževalna komisija odbila prošnjo, obrnite se na okrajni pomožni odbor pri c. kr. okrajni sodnji v Ptuj in če tam nič ne pomaga, se obrnite s pritožbo na pomožni odbor za družine vpoklicanih pri cesarski namestnji v Gradcu. Če bi pa tudi tukaj ne dosegli zaželjenega uspeha, pojdite zopet k okrajnemu pomožnemu odboru pri sodnji in prosite, da Vam napravijo pritožbo na upravno sodišče na Dunaju. — Kmet iz celjskega okraja: Trgovci imajo naročilo, da smejo za sedaj dati na eno karto samo 1 kg sladkorja. Odrezek, glaseč se na 1/2 kg, pa dobro shranite, ker bodo trgovci dobili še več sladkorja. Glede nakaznic za bolnike pa se morate z zdravniškim spričevalom in prošnjo obrniti na obč. urad, kateri naj pošlje prošnjo, spričevalo in občinsko potrdilo na okrajno glavarstvo, odkoder boste dobili za bolnike dodatne karte. — Poddesetnik O.: Pesmi žal radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Pozdrave! — J. K. Leskovec: Naslov je: Dr. Karel Verstovšek, deželni odbornik, Gradec, deželna hiša. — Svečina: Zadevo radi sladkornih kart smo javili uradu. Vračamo pozdrave! — Trbovlje: Rekviriranje sena je začasno omejeno. — Sv. Rupert ob Rabi: Naznanite celo zadevo deželnemu odborniku dr. K. Verstovšku v Gradcu (deželna hiša). — Raznim dopisnikom: Radi pomanjkanja prostora smo morali danes odložiti vse dopise o „naših žrtvah za domovino“ ter mnogo drugih poročil. Dopisnike prosimo, da nam oprostijo.

Listnica upravnštva.

Na znanje: Ker se naš stavni stroj radi pomanjkanja plina ne teče, morajo stavci, ki so stavili inserate, staviti tokrat novice. Radi tega nam je bilo nemogoče v današnji številki priobčiti inserate. Naj nam gg. inserentje oprostijo. Ko bo v tiskarni zopet vse v redu, bomo izšli zopet na 8. straneh in bomo objavili tudi inserate.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 7. marca.

Italijansko bojišče.

Na tirolski vzhodni fronti so se vršili na več odsekih boji z ugodnim izidom za naše orožje. Sovražni oddelek, ki je prodiral proti naši postojanki ob izlivu potoka Maso, je bil pregnan. Dva italijanska ponočna napada na naše Costabella-postojanke sta se izjalovila ob vstrajnem odporu naših čet. Sovražni napadalni poskus proti Monte Sief se je zrušil že v našem zatvornem ognju Tamkajšnja razstrelba, ki je bila namenjena za naše postojanke, je poškodovala samo italijanske postojanke.

Vzhodno bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Južnovzhodno bojišče.

Položaj se ni spremenil.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 7. marca.

Francosko bojišče.

Ob Ancri, Sommi in v Šampanji živahno artilerijsko delovanje. Francozi so zvečer napadli nove nemške postojanke na vzhodni verdunski fronti pri gozlu Caurieres, a so bili odbiti. V zračnih bojih je bilo sestreljenih 15 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče.

Na vzhodnem bojišču od Vzhodnega do Črnega morja vsled popuščajóče zime živahnejši ogenj.

Macedonsko bojišče.

Na macedonskem bojišču med Vardarjem in Dojranskim jezerom ter v nižavi reke Strume so naše prednje straže odbile napade angleških stotnij.

Kitajska in Nemčija

Iz Pekinga se poroča, da se je kitajsko ministrstvo enoglasno izjavilo za ukinjenje diplomatskih zvez z Nemčijo. Predsednik kitajske ljudovlade pa s tem sklepom ni soglašal in je izjavil, da ima po ustavi edino on pravico kaj takega ukreniti. Radi tega je baje odstopil ministrski predsednik. Sledili mu bodo menda tudi ostali ministri. (V Berlinu in na Dunaju še o tej vesti nimajo uradnega potrdila.)

Potopljene ladje.

Kakor sodijo nekateri listi, so P-čolni meseca februarja potopili ladij s prostornino 700.000 ton. (Ena tona znaša okoli 2³/₄ kubičnega metra.)

Leta 1917 še ne odločitev?

V seji angleške spodnje zbornice dne 5. marca je nekdanji angleški minister Churchill izjavil svoje dvome o tem, da bi se letos mogla doseči odločitev. Upa pa, da vlada angleških armad ne bi v tako ogromni meri pošiljala na bojišče, če bi ne imela gotovosti, da se tako vedno bolj bližamo odločitvi.

Krompirja primanjkuje na svetu.

V angleški zbornici je zastopnik vlade izjavil, da krompirja primanjkuje ne samo na Angleškem, temveč na celem svetu. Če se bo tudi znanprej jedlo krompir kakor dosedaj, ob koncu spomladi ali ob začetku poletja ne bo nič več krompirja. Komur so torej druga živila na razpolago, naj krompir pustijo ubogim.